

Neříkejte kavárně. Biden předložil Číňanům postoj USA k Tchaj-wanu

- CZ24 News | 17. listopadu 2021

USA/ČÍNA: Telemost mezi Washingtonem a Pekingem spojil v pondělí večer amerického času prezidenty Joea Bidena a Si Ťin-pchinga. Šlo už o jejich třetí jednání a oba při videokonferenci doplnilo pět vysokých funkcionářů. Při jednání byla zmíněna například i otázka Tchaj-wanu a postoj Bílého domu rozhodně nepotěší předsedu českého Senátu.

„Rád bych jasně zopakoval, že Spojené státy neusilují o změnu čínského systému, neusilují o posílení aliancí proti Číně a nemají v úmyslu vést s Čínou konflikt,“ začal Joe Biden jednání. O jeho průběhu v češtině referoval na svém facebooku analytik Štěpán Kotrba

Prezident Si reagoval, že „rozdělování světa na tábory nebo skupiny, čehož příkladem je spolupráce nové americké vlády se sousedními zeměmi s cílem zpochybnit čínskou strategii, bude nevyhnutelně světové utrpení“.

Narážel tím nejspíš na americké posílení spolupráce s Austrálií a Novým Zélandem, které má podle mnohých posílit americké pozice v jižním Pacifiku.

Si Ťin-pching vytyčil jako tři hlavní principy vztahů Čína-USA vzájemný respekt, mírové soužití a spolupráci, vedoucí k oboustranně úspěšné win-win strategii. „Země je dostatečně velká, aby pojala Čínu a Spojené státy pro jejich vlastní a společný rozvoj. Musíme trvat na vzájemném prospěchu, nehrát hry s nulovým součtem,“ zaznělo z úst čínského prezidenta.

Joe Biden také vyjádřil obavy z porušování lidských práv a „nespravedlivé obchodní a hospodářské politiky Číny“.

Čínský prezident v odpovědi uvedl, že „civilizace je bohatá a barevná a demokracie je také bohatá a barevná“. Není možné ji brát jako produkt s jednou jedinou specifikací. V každém případě by ale o tom, který režim je demokratický, měli rozhodovat především lidé, kteří v něm žijí.

„Jsme ochotni zapojit se do dialogu o otázkách lidských práv na základě vzájemného respektu, ale neschvalujeme zasahování do vnitřních záležitostí jiných zemí prostřednictvím otázek lidských práv,“ sdělil Si Ťin-pching Bidenovi.

Pak čínský prezident informoval o novinkách v politickém vývoji své země, především v souvislosti s plenárním zasedáním ústředního výboru.

„Když jsem nastupoval do úřadu, veřejně jsem řekl, že naším cílem je touha lidí po lepším životě. Touha Číňanů po lepším životě je největší endogenní hybnou silou rozvoje Číny a je to nevyhnutelný historický trend. Kdo chce tento historický trend zastavit, nebude čínským lidem akceptován a zastavit ho nelze vůbec,“ vzkázal prezident Si.

Čínský lid podle prezidenta vždy miloval a obhajoval mír. „Od založení Nové Číny jsme aktivně nezačali válku nebo konflikt, ani jsme nenapadli a neobsadili ani centimetr země v jiných zemích. Čína nemá v úmyslu prosazovat svou vlastní cestu po celém světě, naopak jsme vždy povzbuzovali všechny země, aby našly cestu rozvoje, která vyhovuje jejich národním podmínkám,“ uvedl prezident.

Debata se vedla i o otázce Tchaj-wanu nebo ochrany životního prostředí.

Prezident Biden na závěr ještě jednou zopakoval: „Čína byla velkou zemí již před více než 5000 lety. Rád bych jasně zopakoval, že Spojené státy neusilují o změnu čínského systému, neusilují o posílení aliancí proti Číně a nemají v úmyslu vést s Čínou konflikt. Americká vláda je odhodlána prosazovat dlouhodobou konzistentní politiku jedné Číny, nepodporuje „nezávislost Tchaj-wanu“ a doufá, že Tchajwanský průliv zachová mír a stabilitu“.

Spojené státy jsou podle něj připraveny budovat svět na bázi respektu a mírového soužití. Zejména mladí lidé by se podle něj měli co nejvíce stýkat, aby si navzájem porozuměli.

Šámalová z ČT: Čína chce „kontrolovat škodu“

O virtuálním setkání Biden-Si referovala i Česká televize ve svých poledních zprávách. Moderátor Daniel Takáč uvedl, že Joe Biden vyzval ke vzájemné spolupráci na společných zájmech, jako je boj proti změnám klimatu a pak dostala slovo reportáž.

Hned na úvod zazněla slova Joea Bidena o odpovědnosti, aby soupeření nepřerostlo v konflikt. Po základních informacích o formátu schůzky dostal slovo i prezident Si s výkladem, že obě země musí zintenzivnit komunikaci a spolupráci.

„Rozhovor se odehrál na pozadí rostoucího napětí mezi zeměmi. To zvyšuje například vojenská hrozba Číny vůči Tchaj-wanu,“ hlásil pak redaktor do záběrů čínských vojáků. Napětí prý zvyšuje i obchodní válka a „situace lidských práv na Dálném východě“.

Zpravodajka v Číně Barbora Šámalová vysvětlovala, že od schůzky nebyla žádná velká očekávání a citovala slova amerických diplomatů, že jejím účelem byla „snaha vybudovat bezpečnostní mantinely vůči Číně“. Číňané zase prý chtěli „kontrolovat škodu“.

Přesto na některých tématech byla shoda. „Podle Bílého domu jsou zájmy obou zemí shodné v oblasti veřejného zdraví a v boji proti změnám klimatu,“ uzavřel reportáž redaktor Jan Řápek.

Zdroj: .parlamentnilisty